

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шӯрои диссертсионӣ 6D.KOA-044 дар назди Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи доктории Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович дар мавзуи «Идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти ҳуқуқии маъмурӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.14. – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизати маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ)

1. Таҳқиқоти диссертатсионии Соибов З.М. «Идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти ҳуқуқии маъмурӣ» дар шароити муосир аз ҷумлаи масъалаҳои мубрам дар илми ҳуқуқи маъмурии ватанӣ маҳсуб меёбад. Масъалаи баррасишавандаи таҳқиқоти диссертатсионӣ бо назардошти марҳилаи муосири рушди Тоҷикистон, яъне ташкили тарҳи нави идоракунии давлатӣ, гузариш ба низоми иқтисоди бозорӣ ва ҳалли як қатор вазифаҳои давлатӣ муҳим буда, ҷанбаҳои ташкилӣ, ҳуқуқии маъмурӣ ва амалии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҷассум менамояд. Фаъолияти гумрукӣ фарогири масъалаҳои гуногуни хусусияти ҳуқуқӣ, ташкилӣ ва расмиётӣ мебошад, ки дар иртибот бо танзими фаъолияти иқтисоди хориҷии кишвар қарор дорад. Ташкили дуруст ва самараноки он аз сатҳи идоракунии давлатӣ нисбат ба он вобастагӣ дорад. Таърифи муаллиф қайд менамояд дар заминаи фаъолияти гумрукӣ ҳадафҳо ва вазифаҳои давлат, ба монанди таъмини амнияти миллӣ, амнияти озукаворӣ, амнияти экологӣ, ҳифзи саломати аҳоли ва моликияти зеҳнӣ, мубориза бо қочоқи инсон, силоҳ, маводҳои нашъаовар ва объектҳои муомилоташон манъшуда, терроризму ифротгароӣ ва дигар ҷиҳатҳои трансмиллӣ ва ғ. амалӣ мегарданд.

Тақвим ва рушди фаъолияти гумрукӣ ва идоракунии давлатии он пайваста зери таваҷҷуҳи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дошта, дар ин самт тадбирҳои гуногуни ҳуқуқию ташкилии зиёд роҳандозӣ гардидааст. Маърифи амал қарор додани як қатор ҳуҷҷатҳои стратегӣ, ба монанди Консепсияи рушди мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон,

Барномаи миёнамухлати рушди мақомоти гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғ. гувоҳи давра ба давра рушд додани идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ мебошад. Бо вучуди ин, дар шароити муосир як қатор масъалаҳои халталаб, норасоӣҳо ва мушкилот дар самти мазкур мавҷуд аст, ки боиси монетагӣ ба таъмини самаранокии идоракунии давлатии соҳаи мазкур мешаванд.

Аз мазмуни таҳқиқоти диссертатсионӣ бар меояд, ки як қатор омилҳои мавҷуданд, ки боиси интиҳоб ва таҳқиқи масъалаи идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нигоҳи илми ҳуқуқӣ гардидаад. Аз қабилӣ, рушди идоракунии давлатӣ ҳамчун ниҳоди ҳуқуқи маъмурӣ ва воситаи муҳимтарини танзим ва роҳбарии соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ, фаҳмиши ниҳоди зикргардида дар илми ҳуқуқи маъмурии муосир, рушди асосҳои ҳуқуқии идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ, мушаххасномаӣ ва равшан намудани падидаҳо, мафҳумҳо ва дигар масъалаҳои марбут ба идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ, ташкили мақомоти идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ, аз ҷумла мақомоти ваколатдори соҳавӣ дар соҳаи зикршуда, рушди асосҳои ҳуқуқии маъмурии фаъолияти гумрукӣ, истифодаи воситаҳои иттилоотӣ-техникии муосир дар раванди ташкил ва баамалбарории фаъолияти гумрукӣ ва идоракунии давлатии он, таъмини ҳамҷонибаи қонуният, интизом ва тартиботи ҳуқуқӣ дар идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ, рушди иқтисодии кишвар ва тақвияти ҳамгироии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иқтисоди ҷаҳонӣ.

Ташкили идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ бо таъмини иҷрои уҳдадорӣҳои дахлдори байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар алоқамандии зич қарор дошта, тадбири муҳимтарини пайвастигардӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иқтисоди ҷаҳонӣ маҳсуб меёбад. Дар ин самт ташкили чораҳо ва корҳои гуногуни самаранок, аз ҷумла мутабаққардонии қонунгузории давлатӣ ба санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ эътирофшуда ва ташкили тарҳи муосир ва самаранокии идоракунии давлатӣ дар соҳаи мазкур, зарур аст, ки сифати иҷрои уҳдадорӣҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии

Тоҷикистон ва дар ин замина нуфузи Тоҷикистон дар арсаи байналмилалӣ дар соҳаҳои дахлдор баланд бардошта шавад.

Ҳамзамон, пажӯҳиши масъалаи идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар илми ҳуқуқи маъмурии ватанӣ бори аввал буда, муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар таърих бо доираи маъхазҳои илмии ватанӣ ва хориҷӣ, конунгузори соҳавии ватанӣ, ҳуҷҷатҳои стратегии кишвар ва сарчашмаҳои иттилоотии дигар андешаҳо ва концепсияи илмии хосро пешниҳод намудааст, ки ба тақвину ва рушди масъалаи болозикр мусоидат менамоянд.

Асосҳои дар боло зикргардида ва дигар ҳолатҳо инъикоскунандаи мубрамияти мавзӯи таҳқиқоти диссертатсиониро ташкил дода, пажӯҳиш ва омӯзиши амиқ, ҳамаҷониба ва босамарро тақозо менамоянд.

2. Таҳқиқоти диссертатсионӣ аз ҷониби муаллиф ба таври мустақил таҳия гардида, дорой аҳаммияти илмӣ ва амалӣ мебошад. Диссертатсия дорой ягонагии дохилӣ буда, таҳлил ва таҳқиқи масъалаҳо бо назардошти усулҳои дахлдори илмӣ пурра дар доираи мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ сурат гирифтааст. Дар иртибот бо ин, таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талаботи бандҳои 31 ва 33 Тартиби додани речаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ мебошад.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқоти диссертатсионии Соибов Зайниддин Маҳмадшарифович бо шиносномаи ихтисоси 12.00.14 – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизатии маъмурӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ), ки бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 апрели соли 2017, №1/4 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 3 монография, 57 мақолаҳои илмӣ, аз он ҷумла 23 мақола, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии Вазорати муассисаҳои олии таълимӣ ва илмӣ ФР ба таърих расиданд. Шумораи маводи батаърифи ба талаботи бандҳои 34 ва 35 Тартиби

додани раҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошанд.

5. Маводҳои дар таҳқиқоти диссертатсионӣ истифодагардида бо иқтибосоварӣ ба муаллиф ва сарчашмаҳои он ишорашудааст, ки дар алоқамандӣ бо ин талаботи банди 37 Тартиби додани раҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, риоя гардидааст.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ ва ҳуҷҷатҳои дигари пешниҳоднамудаи Соибов З.М. маълумоти носаҳеҳ мавҷуд намебошад.

7. Мутобиқи банди 61 Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, Комиссияи пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи доктории Соибов Зайниддин Махмадшарифович дар мавзӯи «Идоракунии давлатии фаъолияти гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳқиқоти ҳуқуқии маъмурӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.14. – Ҳуқуқи маъмурӣ; ҳуқуқи муҳофизати маъмурӣ, ки ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-044 дар назди Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Муқарризи расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

– Раззоқов Баҳодур Ҳаётович – профессори кафедраи ҳуқуқи тижоратӣ ва зиддикоррупсионии Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ;

– Асадов Шавқат Ғайбуллоевич – профессори кафедраи «Асосҳои ҳуқуқии сохтори давлатӣ ва идоракунии»-и Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Узбекистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ;

– Нематов Акмал Рауфҷонович – сарҳодими илмии шӯбаи масоили назариявии давлат ва ҳуқуқи муосир Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент.

3. Ба хайси муассисаи пешбар – муассисаи давлатии таълимии таҳсилоти олии касбии “Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон” таъин карда шавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

6. Санаи ҳимоя рӯзи “11” 05 соли 2023, соати 10⁰⁰ таъин карда шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои шурои диссертсионӣ

Иброҳимов С.И.

Аъзои комиссия:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
аъзои шурои диссертсионӣ

Зоир Ҷ.М.

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор

Раҳмон Д.С.

“4” 02 2023 с.